

Нам'ятайте
про
Україну!

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
(212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Нью-Йорку (212) 227-5250

PIK LXXXVIII Ч. 74.

ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬЮ-Йорк. СУБОТА, 18-ГО КВІТНЯ 1981

ЦЕНТІВ 25 CENTS

JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, APRIL 18, 1981

No. 74. VOL. LXXXVIII

ВІДБУВСЯ З'ЇЗД КРАЙОВОГО ПАТРІАРХАЛЬНОГО ТОВАРИСТВА

Баффало, Н.Й. (М.Галів). Тут, у суботу, 4-го квітня, відбувся з'їзд Українського Патріархального Товариства в ЗСА з участю 49-ти делегатів з таких місцевостей: Балтимор, Баффало, Детройт, Клівленд, Кергонксон, Коговз, Індіана, Нью-Йорк, Джерзі Сіті, Пітсбург, Чикаго, Рочестер, Філадельфія, Сиракуз.

Делегати заступали 97 умандатованих голосів. Деякі Відділи з західного побережжя не були заступлені з огляду на віддалі. Шоправда найбільшій скупченості зорганізованого мирянства є на сході Америки.

З'їзд відкрив голова крайової Управи Т-ва д-р Богдан Лончина, вітаючи делегатів, гостей і особистого представника Патріарха Йосифа о. крилошанина д-ра Дмитра Блажесовського, який провів молитву і побажав успіхів у нарадах. З'їзд вшанував пам'ять померлої Матері Марії, ЧСВВ, і членів Т-ва, які відійшли.

Для керування з'їздом обрано президію в складі: інж. Сидір Тим'як — голова, д-р Микола Барусевич — заступник, Маріан Борачок і Мирослав Прийма — секретарі.

Зачитано було привіт від Патріарха Йосифа, від новосвящених Митрополита Степана Сулика і Владики Інокентія Лотоцького; зачитано листи від Коадьютора Мирослава Любачівського, Владики Василя Лостена, від релігійного Т-ва «Св. Софія», від місцевого Відділу УКА.

Висвітлюючи від голови Українського Патріархального Т-ва (УПСО) проф. Петра Зеленого порушено цілу низку актуальних питань Т-ва.

Д-р Б.Лончина запропонував з'їздові вислати привітальну телеграму до Патріарха Йосифа та подяки за привіт Владикам, що учасники схвалили оплесками.

З'їзд прийняв запропонований порядок наради і вибрав комісії. Номінаційну: Василь Маркус, Оксана Бережницька, д-р Роман Осінчук, інж. Василь Колодчин, Ярослав Пастушенко і д-р Володимир Пушкар; Резолюційну: ред. Роман Данилевич, Рома Гайда, Микола Галів, Марта Крамарчук і Роман Ярош; Верифікаційну: Василь Махук, Корнель Дзюба, Онуфрій

Білогорівський і Михайло Мохнач.

До відчитаного протоколу з попереднього крайового з'їзду голова тодішньої президії д-р Роман Осінчук подав певні уточнення, після чого протокол прийнято.

Голова Б.Лончина звітував про цілість діяльності Т-ва, підкреслюючи, в якому напрямі проходила праця. Він ствердив покращення ситуації на церковному відтинку. Перший заступник голови д-р В.Маркус розповів про свою працю, проведеної за звітну каденцію. Інж. Микола Кунинський подав касовий звіт.

Довший звіт подав головний редактор журналу «Патріархат» М.Галів, підкреслюючи в основному труднощі в редагуванні, брак авторів, належного зацікавлення Відділів Т-ва журналом.

Він подав деякі сугестії по відношенню до фінансових питань.

Продовженням звіту про журнал «Патріархат» був звіт адміністратора д-ра В. Пушкаря, який подав широкую картину праці журналу.

Рома Гайда звітувала про організаційну діяльність Т-ва, проведену на східному побережжі Америки. Ред. Р. Данилевич подав звіт з переведеної контролю діяльності Т-ва, включаючи адміністрацію журналу.

За Товариський суд звітував д-р Р.Осінчук. Інж. С. Тим'як звітував про Радіу Мирян, про «Мирянський конгрес», що відбувся восени 1980 року в Філадельфії.

Він підкреслює великий вклад праці Товариства мирянського руху д-ра Романа Смика, який виготовив у минулому і зараз підготував низку святкових стяжок, жетонів і почтових марок, за що йому належить подяка і признання.

Над звітами відбулася дискусія, в якій брали участь кілька десят присутніх. У їхніх виступах підкреслювали позитивні і недовільні дії діяльності Т-ва та висувалися різні пропозиції щодо покращення праці. Тепер мирянська праця вимагає дещо іншого, більш спокійного підходу, бо помітні позитивні зміни на церковному відтинку під сучасну пору.

Тут малися на увазі останні Синоди і номінації та висвітлювалися питання (Закінчення на стор. 3)

„Пролог” має нову управу

Нью-Йорк, Н.Й. (Пресова Служба ЗП УГВР). — Інформуємо українську громадськість, що у зв'язку з переходом на пенсію Мирослава Прокопа, дотеперішнього голови Управи Дослідної корпорації „Пролог”, вибрано нову управу в складі: Роман Купчинський — голова, Марта Скопуська — заступник голови і секретар, Богдан Чайківський — скарбник, Мирослав Прокоп і Микола Лебедь — члени управи.

З ініціативи нової управи покликано до життя Радіу директорів, до складу якого увійшли: о. Іван Гриньох — голова Ради, Микола Лебедь — перший заступник, Мирослав Прокоп — другий заступник голови Ради директорів, Юрій Лопатинський — контролер, Роман Купчинський — ексекутивний президент, Марта Скопуська — ексекутивний віцепрезидент, Богдан Чайківський — скарбник.

Нове керівництво „Прологу” було схвалено Президією ЗП УГВР на її засіданні 3-го квітня ц. р.

Дослідна корпорація „Пролог” була створена членами УГВР для здійснення живого зв'язку з Україною та надавання моральної, політичної і матеріальної допомоги учасникам визвольних змагань. Завданням „Прологу” було і є інформувати західний світ про визвольну боротьбу українського народу і здобувати зрозуміння та підтримку серед західних громадських і політичних чинників. Цю свою діяльність „Пролог” буде продовжувати й надалі, виходячи з політичного програмного положення УГВР і ЗП УГВР.

За три декади своєї діяльності „Пролог” своєю орієнтацією на Україну, на сучасні національні чинники, як і своєю ставкою на ширші кола суспільності та співпрацю інтелектуальних кіл, незалежно від їх партійного спрямування, придбав профіль всеукраїнської вартості.

Округа Твердого Вугілля УНС здобула першенство в організаційній праці

Фрексвілл, Па. — Річні загальні збори Округу Твердого Вугілля відбулися тут у неділю, 12-го квітня ц. року, в церковній залі української католицької церкви св. Михайла.

На зборах, якими провадив Осип Чабан, перевибрано на рік 1981 Управу у цьому ж складі, як рік раніше, а саме: Тимко Бутрей, — голова, Осип Чабан і Маргарита Гентшо — заступники голови, — Олена Словик — секретар, Адольф Словик — касир, Іван Петрунько — організаційний референт. Контрольна комісія: Йосиф Сидор — голова, Михайло Хомин і Данило Трешко — члени.

На початку зборів о. шамбелян Йосиф Баца, парох церкви св. Михайла, přečítal молитву за здоров'я головного передсідника УНС д-ра Івана Флиса, а після усі присутні підписали картку, переадресувавши її передсідникові з побажаннями якнайшоршого видужання. Відтак вшановано хвилиною мовчання пам'ять помершого секретаря 85-го Відділу Томи Панька та всіх цих членів, які в попередньому році відійшли у вічність.

У своєму звіті, уступаючи голові Округу Тимко Бутрей, подякував членам Управи як і секретарям Відділів за гармонійну співпрацю, а ця співпраця у великій мірі причинилася до цього, що Округа в 1980 році досягнула великої організаційної успішності. Цю саму думку висловлювали й інші члени Управи, які після звітували.

Степан Гавриш, старший обласний організатор, подякував усім цим секретарям, які причинилися своєю працею до цього, що Округа перевищила організаційну квоту на 126 відсотків, здобувши в 1980 році 126 нових членів, і є першом на 31 Окружний Комітет. У першій мірі — це заслуга О. Чабана, секретаря 242-го Відділу та І. Петруньки, секретаря 78-го Відділу, які здобули 34 і 30 членів, залишившись надалі членами Клубу Заслужених Союзівців. Після Степан Гавриш відмітив досягнення Хомина, секретаря 389-го Відділу з 17 новими членами, Маргарити Гентшо 305-го Відділу, з 10-ма членами. Гаріст Панко 85-й Відділ з 9-ма членами і Розмері Демко, 1-й Відділ, яка здобула п'ять членів. Крім цього, вісім відділів здобули від одного до чотирьох членів. Далі, в своєму слові С. Гавриш ствердив, що коли б всі інші Округи попрацювали з такою відданістю і завзятістю, як

Тимко Бутрей

секретарі в Окрузі Твердого Вугілля УНСОУ не тільки покрив би всі природні втрати в членстві, але постійно зростає би в членстві. Рік 1981 почався добре, бо прислано по березню 22-ох нових членів. На цих зборах О. Чабан, передав чотирі нові аплікації, а І. Петрунько три, так що разом здобуто досі в Окрузі 29 нових членів.

За найвище число присланих нових членів в 1980 році Степан Гавриш передав Тимкові Бутреві спеціальну плату.

Опісля промовляла до присутніх Уляна Дячук, головний касир УНСОУ. Вона в імені Екзекутивного Комітету УНСОУ поградувала О. Чабанові та І. Петруньці за їхні минулорічні успіхи, як також за те, що вони надалі продовжують організаційну працю. Тільки постійна, послідовна організаційна праця дає добрі успіхи, доказом чого є вислід праці цього Окружного Комітету.

Уляна Дячук, подякувала за побажання для головного передсідника д-ра І. Флиса, який поволі приходить до здоров'я і вже провадив останнім засіданням Екзекутивного Комітету. Вона поділилася з присутніми фінансовими успіхами за 1980 рік і перший квартал 1981 року, запевнивши, що перша фаза підвищення дивіденди буде перепроведена в життя ще цього року, а чергова зміна в 1982 році. Далі Уляна Дячук заторкнула ще багато бажаних справ. Опісля присягнула членам за зацікавленість у дискусії, у якій брали участь: І. Петрунько, І. Кудрич, М. Хомин, Т. Бутрей та інші. Затворено справу висилки „Свободи”, відновлення „Трибуни” УНСОУ і поміщення світлин усіх організаторів більшого числа членів, подання неактивних Відділів з активними та іншими.

На закінчення зборів, Т. Бутрей подякував присутнім за довіру і за перевибрання його і цілої Управи та повідомив, що чергові Збори відбудуться у жовтні, знову у Фрексвіллі, Па.

Отець В. Врублевський закінчив збори молитвою.

НОВИЙ РОЗВИТОК ПОДІЙ У ПОЛЬЩІ

Торунь, Польща. — Делегати Польської Об'єднаної Робітничої (комуністичної) партії зібралися чисельно в Торуні і домагалися від Політбюро і Центрального Комітету партії введення демократичних форм в керівництві і в цілу партійну систему.

Більшість з-посеред 750 делегатів з цілої Польщі, які відбули свої наради в модерній університетській залі ім. Ніколаса Копернікуса, домагалися безпосередніх демократичних виборів делегатів на з'їзд ПОРП, який введові відбудеться у Варшаві і вимагали від уряду, щоб їхні наради були передані телевізійно безпосередньо із залі нарад, а не тільки відмічені у новинках. Делегати також домагалися від лідерів, щоб вони поінформували інші комуністичні сателітні партії про демократичні процеси, які тепер проходять в Польщі.

Вміжчасі совєтська „Літературна Газета”, як зрештою також інші совєтські часописи, знову виступили проти „контрреволюційних” в середині вільної профспілки „Солідарносьць” і проти „радіо-агресорів” зі Заходу, які використовують, мовляв, польську ситуацію для „своїх підіривних цілей”. Совєтська преса йоновно

закликає Станіслава Каню й інших лідерів ПОРП „прийняти строгіші міри для ліквідації підіривної роботи контрреволюційних і покарання винних”. Москва, на думку багатьох політичних спостерігачів і дипломатів, дуже затурбована змінами в Польщі і тенденцією, навіть в середині комуністичної партії, до демократичних реформ та вільних виборів. Совєтські газети також сильно вдварають по Комітеті Оборони Робітників (КОР).

Деякі західні кореспонденти інформують з Варшави, що совєти у деяких випадках починають стосувати стару випробовану ними тактику розколювання вже існуючих організацій чи профспілок.

Вміжчасі парламентарна комісія запропонувала у четвер вечором, 16-го квітня ц. р., вислати спеціальну урядову комісію для переговорів з представниками незалежних сільських господарств з метою створення вільної профспілки для 3,5 мільйона селян. Урядові і партійні чинники погодилися на відновлення переговорів після того, як активісти невизнаної покищо профспілки селян знову окупували будинки в Інворощаві і Бидгощі.

У свімі

КЕРІВНИК МІСЦІ ЗСА при ОН Джін Киркнетрик заявила офіційно на форумі ОН, що ЗСА пожертвують на протязі двох років — 1981-1982 — 285 мільйонів на допомогу біженцям у різних африканських країнах. У Женеві, де відбувається конференція в справі допомоги біженцям, вона пояснила, що частина цієї величезної суми буде призначена на харчову допомогу голодуючим, а частина — на розселення утікачів, які не можуть повернутися до країн свого походження. Цікаво, що Совєтський Союз, взагалі не прислав своїх представників на ту конференцію, знаючи, що треба буде дати якусь допомогу. Всі інші учасники задекларували від себе відповідні суми. Представники арабських країн і спочатку не хотіли брати участі у конференції, протестуючи проти делегації Ізраїля, але відтак участь узяли.

В СХІДНОМУ БЕРЛІНІ відбувається конгрес комуністичної партії Східної Німеччини. Як звичайно, на конгрес прибули представники численних комуністичних партій, як це мало місце недавно на конгресі комуністів Чехословаччини. Виступи делегатів на берлінському конгресі різняться від виступів в Празі тим, що в Празі домінували совєтські делегати, а Брежнев виступав декілька разів і давав усім іншим попки. В Берліні покищо найбільше уваги привернули виступи французьких і італійських речників. Член Політбюро Комуністичної партії Франції Гастон Пліссоніс висловив надію, що „польський нарізд розв'яже свої проблеми шляхом господарських, соціальних і демократичних реформ без втручання зовнішньої сили. Це саме тільки більш підкреслено, заявив речник Комуністичної партії Італії Джованні Черветті. Черветті заявив, що суверенітет Польщі, як і „кожного народу мусить бути пошанована й збережена. Польки розв'яжуть свої проблеми політичними методами, власними силами й без чужої інтервенції”. А речник німецьких комуністів виступив проти „всіх розмов про оновлення, що їх ведуть ревізійні, антикомуністичні й соціальні оновлювачі, які творять спільний ворожий табір”.

НОВА ПЕРЕМОГА партії квебекських французьких сепаратистів, очолених Рене Левеком, вагомо зміцнила цю партію й може рішуче вплинути на зріст сепаратистських настроїв серед французької більшості Квебеку, а навіть уже в недалекому майбутньому перерішити питання його виходу зі складу Канади. Партія Квебеку Левека здобула 40 мандатів на 122 місця у провінційному парламенті, отже абсолютну більшість, і створить без потреби коаліції свій уряд. Уряд цієї партії за своєї попередньої каденції впровадив виразно сепаратистичне законодавство в провінції Квебек, а поновлений мандат скріпить його діяльність у тому напрямі. Це теж дасть йому окрему вагу в боротьбі проти нової конституції, яку пропонує федеральний прем'єр П'єр Трудо та його уряд і Ліберальна партія Канади. З огляду на те, що проти нової конституції є також ще інших сім провінцій з усіх десяти, справа її прийняття стає під великим знаком запити. Відкинення нової конституції Канади згідно з опінією усіх заінтересованих канадських чинників поверне цілий процес розвитку Канади в напрямі послаблення федерального уряду й зміцнення провінцій, а це в свою чергу зміцнить намагання французів відлучитися в окрему державу.

ВЕЛИКА БРИТАНІЯ і її колонія Беліз у Середній Америці узгодили текст конституції, яка обов'язуватиме в Беліз після проголошення державної незалежності. Беліз стане самостійною державою восени цього року, після цього британський губернатор, адміністрація й усі інші колоніальні чинники відійдуть до Англії, або стануть на запрошення нового самостійного уряду працівниками нової держави. Беліз, остання британська колонія в Америці, має 151,000 населення, ніякого власного промислу, слабку торговлю, здебільшого, для внутрішнього тільки вжитку, мало експорту, та далі зберігає традиційний сільсько-господарський характер. Навіть не розбудовані в ній туристичка й відпочинковий промисел, хоч підснова й морське побережжя пригідне до цього. З проголошенням самостійного державою Белізу може стати тереном боротьби, бо республіка Гондурас вважає, що Беліз повинно бути частиною цієї республіки.

ЗАСУДИЛИ Г. АЛТУНЯНА

Генріх Алтунян в автомобілі

Нью-Йорк, Н.Й. (Пресова Служба ЗП УГВР). — У Харкові засуджено інженера-радіотехніка Генріха Ованесовича Алтуняна до 7 років таборів суворого режиму і 5 років заслання за статтю 62 КК УССР: „антирадянська агітація і пропаганда”.

Г. Алтунян, 1933 року народження, — останній з членів, створеної в 1969 році Ініціативної групи захисту прав людини в ССРСР, який ще залишився на волі.

Його заарештували 16-го грудня 1980 року. Це друге ув'язнення Алтуняна. У 1969-72 роках він уже відбув 3 роки концтаборів за статтю 187¹ КК УССР („наклепи на радянський лад”). Ще 30-го травня 1980 року, під час обшуку в справі заарештованого Івана Сокульського, у Г. Алтуняна було вилучено багато листів та „Архіпелаг ГУЛАГ” О. Солженицина.

Подорож про суд покищо невідомі.

В Америці

У ВІВТОРОК, 14-ГО КВІТНЯ Ц.Р., ПОХОВАЛИ на Арлінгтонському кладовищі з повними почесностями, гарматними салютами і військовою ескортою, генерала Омара Н. Бредлі, героя Другої світової війни і останнього п'ятизіркового генерала цієї війни, який, як відомо, помер минулої середи, 8-го квітня на 88-му році життя. Проминуло 36 років від того часу, як ген. Бредлі, командир найбільшої військової армії, яка налічувала 1,3 мільйона осіб, об'єднався з таким же армійським частинами Совєтського Союзу на річці Ельбі і примусив гітлерівську Німеччину підписати безумовну капітуляцію. Віцепрезидент Джордж Буш, дружина президента Регена, Ненсі, велика делегація обидвох палат Конгресу, представники різних родів військ, дипломати та представники громадського світу взяли участь у відправах в епископальній катедрі і в похоронах, щоб віддати останню прислугу людині, яка, як заявив один з промовців, на полі бою обороняла честь і престиж Америки.

МАЙЖЕ МАСОВИЙ ВІЙЗД білого населення з великих міст, або, у випадку метрополій, на далекі передмістя, створив нову ситуацію в складі населення багатьох міст. Біла більшість поступилася перед негритянською і еспаномовною меншістю, яка тепер у значній мірі становить більшість, а якщо навіть залишається меншістю то з великим впливом на політичне життя міських управ, а навіть стейтів. Згідно з останніми підсумками бюра цензусу, негри тепер становлять більшість в Балтиморі, Нью-Орліні і Детройті. Не багато бракує їм до більшості у містах Мемфіс і Сейнт Луїс.

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕГЕН повідомив через своїх співробітників представників преси, що він помирив двох колишніх службовців Федерального Бюро Інвестицій (ФБІ), які в 1970 році були засуджені за порушення конституційних прав американських громадян і вдерлись без дозволу суду до помешкання у пошуках за радикальними елементами, які готували виступи проти в'єтнамської війни і влаштували в цій країні демонстрації та інші заколоті. Президент Реген при тому заявив, що засуджені службовці Марк Фелт, який був другою особою в ФБІ, і Едвард С. Міллер, який виконував в тому часі функції керівника розвідного відділу, служили країні гідно і з великою відданістю для справи.

РЕЧНИК ДЕРЖАВНОГО ДЕПАРТАМЕНТУ заявив кореспондентам, що Уряд ЗСА погодився надати право політичного азилу Максимові Шостаковичеві, диригенту совєтської симфонічної оркестри, який вів свободу і залишив совєтську містечку групу в Західній Німеччині. Прохання про надання йому права політичного азилу в ЗСА попросив в Державному департаменті інший совєтський віттак, член і диригент Мстислав Ростропович. Максим Шостакович є сином Дмитрія Шостаковича, одного з найвидатніших совєтських композиторів. М. Шостакович має прибути до ЗСА вкортці разом зі своїм 19-річним сином Димітрієм.

У ЗВ'ЯЗКУ З АТЕНТАТОМ на президента Роналда Регена, у якому, як відомо, Президент і три інші особи зазнали поранення, Федеральне Бюро Інвестицій (ФБІ) і Секретна служба подовіли охорону урядових осіб, зокрема президента Регена, віцепрезидента Буша та багатьох інших. Також затісно переверку осіб, навіть персоналу Білого Дому, які відтепер повинні виказатись відповідними документами коли переступають входову браму чи зближаються до Овального бюра у якому працює Президент. Подібні заарештування отримали також військові інсталяції, які відтепер вимагатимуть розпізнавальної карточки навіть від адміралів і генералів та інших високих старшин.

РЕЧНИКИ ДЕРЖАВНОГО ДЕПАРТАМЕНТУ у Вашингтоні цілком не дивуються, що Східна Німеччина найголосніше домагається ліквідації вільної профспілки „Солідарносьць”, бо східнонімецькі комуністи дуже бояться, щоб польський візреч розв'язки робітничого питання не перекінувся до них, де робітничтво вдержувало тісні зв'язки з вільними профспілками у Західній Німеччині і знає, які там панують відносини. Взагалі серед робітників у Східній Німеччині помітні вже відвадана тенденція творення вільних, неконтрольованих Компартією профспілок, які, на їхню думку, могли б добитися значного покращання життєвого рівня для робітників.

Молоді науковці виступають в Нью-Йорку

Проф. Г. Грабович; докторанти: М. Тарнавський, В. Гітін, Р. Коропецький

Кеймбридж, Масс. (ФК У). — На Шевченківській конференції, що її влаштували в Нью-Йорку 2-го травня ц.р. УВАН і НТШ, виступають чотири молоді науковці з Гарвардського університету.

Григорій Грабович, професор української літератури, керує програмою, а три докторанти прочитують доповіді.

Володимир Гітін доповідає про „Шевченків щоденник у відношенні до його прозових творів”. Темою доповіді Романа Коропецького буде: Нарративна структура „Псалмів Давидових”, а Максим Тарнавський доповість на тему „Іронічний рій Шевченка”.

Доповіді цих трьох докторантів-це вислід їхніх праць і дослідів на спеціальних сесіях Шевченківського семінару в Гарварді, що ним провадив проф. Г. Грабович.

На початку квітня на спеціальній лекції, влаштуваній департаментом слов'янських мов і літератур у Гарварді, проф. Грабович доповідав на тему „Три перспективи козацької мови: Гоголь, Шевченко, Куліш”.

Зуваги на Великодні Свята, числа „Свободи” з дати 21-го і 28-го квітня ц. р. не появляються, але Головна Канцелярія УНСОУ і В.О. „Свобода” в днях 20-го і 27-го квітня будуть відкриті.

СВОБОДА

FOUNDED 1983

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302. Subscription: 1 year — \$30.00, 6 months — \$16.00, 3 months — \$9.00. UNA members 65¢ a month. Change of address — 50¢. Make checks or money orders payable to "Svoboda". Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Боятися власної тіні

Советське офіційне пресове агентство ТАСС інформує з Варшави, що у Польщі було викрито „антидержавну” і „антисоціалістичну” діяльність „контрреволюційної організації”, яка прибрала собі назву „конфедерації незалежної Польщі”, в скороченні КНП. „Ватажком якої, — як інформує ТАСС, — виявився якийсь Мочульський, який перебуває тепер під слідством”.

Про цю неймовірну історію, яку до речі, було передано на центральній телевізійній програмі у Варшаві, пише також, користуючись відомостями ТАСС-у, київська газета „Радянська Україна” й деякі інші підсоветські видання.

„Документи, фотографії, інші речові матеріали, — повідомляє „Радянська Україна”, — свідчать про підвину діяльність цього угруповання, розкривають зв'язки лідерів і членів „конфедерації” із західними спецслужбами і антикомуністичними центрами, з так званим лондонським урядом, реваншистськими колами Федеративної Республіки Німеччини і колишніми агентами Гестапо”. Ця конфедерація, якщо вона взагалі існує і не є видумкою московського КГБ, мала б нібито виступати за насильну ліквідацію конституційного ладу в Польській Народній Республіці.

Західні дипломати і політичні спостерігачі думають, однак, що йшлося тут про розправу з Комітетом оборони Робітників (КОР), бо в інформації ТАСС виразно і недвозначно наголошується, що КОР „створював Мочульському рекламу, намагаючись зображувати його в ролі мученика”. У Польщі, — інформує далі „Радянська Україна”, — було розгорнуто велику кампанію збирання підписів під петицією, яка домагалася звільнення Мочульського, а деякі лідери вільної профспілки „Солідарносьць” висуvalи звільнення Мочульського, як основну вимогу при переведенні переговорів з урядом. Також інші „противники соціалізму в Польщі” переводили різного роду акції в користь Мочульського та інших „контрреволюціонерів”.

„Глибока конспірація, власна розвідслужба, закордонні кур'єри, налагоджена система підготовки і передачі наклепницьких матеріалів для диверсійно-підривної радіостанції „Вільна Європа” — ось лише деякі методи з арсеналу КНП”, — пише згадана советська газета.

В інформації ТАСС-у названо теж кілька інших прізвищ осіб, які нібито пов'язані з КНП, а також із спецслужбами ЗСА, Західної Німеччини, Великобританії та інших країн. Вони були б мали на в'язати зв'язки з „колишнім агентом Гестапо Гофманом і ватажком терористичної організації „Вільна Польща”, яка діє в Америці. Прізвища цього „ватажка” газета не подає. Подібні центри існують також в інших країнах і їх в „більшості потворили американські спецслужби”.

Згадуючи про політичну програму КНП, советські пропагандисти кажуть, що „заговорники” готовилися до повалення легального конституційного ладу в Польщі, закликали до непошанування рішень державних органів влади, навмисне провокували різні конфлікти, порушували в республіці громадський порядок, послаблювали оборонну могутність Польщі шляхом відриву її від випробуваних союзників.

На Заході цю советську інформацію названо суцільною видумкою, базованою на страху перед есентами змінами, які можуть наступити у висліді об'єднаної боротьби польського робітництва проти рабовласницької, експлуататорської влади.

Смерть Ганни Дмитерко-Ратич 3-го квітня 1981 року в місті Едісон, Н. Дж., в ЗСА на 89-му році життя, поклала точку на закінчення однієї сторінки історії цієї першої новітньої української збройної формации, якою був легіон Українських Січових Стрільців. У книзі Степана Ріпецького „Українське Січове Стрілецьтво, Визвольний шлях і збройний чин” (В-во „Червона Калина”, Нью Йорк, 1956) читасмо на сторінці 37: „У Львові засновується 25 січня 1914 року друге стрілецьке Товариство, якого головою став Роман Дашкевич, пізніший командант артилерії та полковник київських Січових Стрільців... Мало воно понад 300 членів, між ними окрему жіночку, яку проводила Олена Степанівна. Із власних фондів закуплено кілля для членів Товариства. У ньому вишколювались низка пізніших старших і підстаршин УСС-а, Микола Никорак, Тадей Ковалик, Іван Тучапський, Гандзя Дмитерко, Павлина Михайлишин і інші...”.

Таким чином Ганна Дмитерко була активною учасницею цієї історичної події, якою було заснування славетного легіону Українських Січових Стрільців. У вищенаведених цитатах згадано три жіночі прізвища. Найбільш відомою була і є Олена Степанівна, пізніше дружина д-ра Романа Дашкевича, адвоката у Львові, колишнього члена Стрілецької Ради Січових Стрільців у Києві, за польської заиманщини, засновника й команданта парамілітарної організації „Лугів”, померлого на еміграції у Куфштайні під Інсбруком, як генерал Армії УНР. Олена Степанівна мала ступінь д-ра філософії, була в пер-

Іван Кедрин

ОДНА СТОРІНКА ІСТОРІЇ

шому періоді перебування більшовиків у Львові доцентом тамтешнього університету, але її швидко потім арештували і в 1945-1956 роках вона перебувала у советських касах. Звідти повернулася до Львова і померла у 1963 році. Одна з хорунжих УСС Софія Галечко, народжена 1891 року, у 1918 році вступила в рід. Загалом — за інформацією від історика українського січового стрілецьтва д-ра Степана Ріпецького — в легіоні Українських Січових Стрільців у різноманітній службі 18 жінок. Ганна Дмитерко, за чоловіком, також колишній український січовий стрілець, була, мабуть, останньою з них — дуже сумно, чи це ще в живих котрась з отих справжніх подивудних піонерок жіночого руху, який не цурався активної участі в українському війську та перевів в рядях УСС, в рамках Українсько-Галицької Армії, яку нашу визвольну війну - революцію.

Недавно, бо 8-го лютого цього року, на так би мовити хрестинах новозаснованого 4-го Відділу Союзу Українок Америки в Нью Брансвіку, Н. Дж., імені Ганни Дмитерко-Ратич пані Оксана Бокало наваля на своїй промові багато цікавих подробиць із життя покійної тепер Патронки того Відділу. Походила Ганна Дмитерко з середньо-заможної сім'ї селянської родини в Підберізах львівського повіту. Були в родині три доні. Батько помер, як Ганні було 9 років. Ганна скінчила місцеву народну школу і державну учительську семінарію у

Львові, саме перед вибухом Першої світової війни у 1914 році. Ще як учениця семінарії вона була членкою спершу тайного Плату, а коли влада залягувала Плату — її активною учасницею і членкою — звеличиною до кінця свого життя. Брала участь в історичному січово-стрілецькому здвизі у червні 1914 року, коли то наспіла вістка про вбивство австрійського престолонаступника Франца Фердинанда, яке стало камінчиком, що зрушив лавину Першої світової війни. Вона була однією із перших, які зголосилися до легіону Українських Січових Стрільців, обмеженого, на жаль, чисельно наслідком спротиву польських кіл. Перейшла з Армією УГА Збруч після програти війни проти Польщі і переїхала всі інколи трагічні події на Наддніпрянщині.

У лютому 1918 році виїхала заміж за „усуєсу” Василя Ратича і з ним переехала воєнну кампанію спершу в Галичину, опісля на Наддніпрянщині. Працювала з чоловіком якийсь час в команді етапу, опісля в канцелярії Начальної Команди. Під час Визвольної війни народилася її найстарший син Любомир. У 1922 році ніччю переїхали вони пішки разом з чоловіком і двоюрідним сином Збруч, втікаючи до Галичини. В рідному селі Підберізах народилася другий син Олег, тепер інженер в Америці. Загалом мала чотирьох синів. Два сини пішли добровільцями до Першої УД-УНА і син Володар згинув під Бродами.

Однаково в Україні, як на еміграції в Америці негайно

включилася в активну громадську роботу. Мала величезний сантінмент до війська і до Плату. Якщо тільки дозволяло їй здоров'я, то не вважала на пізній вік щорічно приїздила під час карнавалу на Вечерниці „Червоної Калини”.

Це була туга, енергійна, активна жінка, яка вміла сполучити в подивуді гармонію місії вояка, громадської діячки, дружини, матері й господині. Скромна — ніколи не нахвалювалася своєю участю у цих початках Українського Січового Стрілецьтва, де романтика спліталася з нерозривним вузлом із патріотизмом та свідомістю потреби здобувати рідну державу із зброєю в руках. Пригадаймо, що це був час, коли військова служба була дуже не популярною в українському громадянстві — однаково в Галичині, де у підлітківський кадєтській школі не було ні одного українця, як і на Наддніпрянщині, де слово „салдат” було синонімом кари за якийсь злочин (життєпис Шевченка). І власне на тлі таких протівісних настроїв, на тлі щойно народженого процесу національно-державницького думання суспільства, треба оцінювати вагітність цих юнаків і цих молодих дівчат, які горнулися до першої нашої новітньої військової формации, до славетного легіону Українських Січових Стрільців.

Тому покійна Ганна Дмитерко-Ратич, яку глибоко шанували і любили всі її приятелі і знайомі, увійшла до історії українського жіночого руху та до історії українського війська. Ці рядки — це дуже маленька грудка на її свіжій могилі, яка зберігає щось більше, як одну домовину: вона зберігає частину нашої рідної військової історії.

З НАШИХ БУДНІВ

Листок на вінок

Я так і знав і передбачав, що захоплюючи хор ювілейного концерту „Думка”, з нагоди його 30-річчя, буде таке глибоке, щоб не сказати — потрясаюче, що ледве чи хтось з рецензентів, чи там хронікарів, спроможеться спом'янути в пресі цю, одну з найсвітліших сторінок в історії хору, коли то наші „думкарі” забігли на зелені мурави мистецтвом гри... футбол, або так звані канашні м'ячі!

Це сталося так давно і виглядає таким неймовірним, що заведе дехто з „останніх могоківан” — членів-основників „Думки” пригадує цю небуденну подію немов кризь сон, а вже про рядове членство, зокрема з молодішньої шхти, то й немає чого згадувати...

А однак трапилось така дивовижа, що в одне гаряче літо 50-х років, — якщо не збрешу, — в одну соняшну неділю, у німецькому „Штирпарку” по той бік річки Гадсон, був розіграш сенсаційний футбольний матч між командами: тоді це чотирьоххор „Думка” і Літературно-Мистецького Клубу за чемпіонат Метрополі Нью Йорку!

Докладної дати — ані року, ні дня, ні години — хоч забутий мене, не пригадаю, — але тямлю, що це сталося за головування склуптора Сергія Литвиненка в ЛМКлобі, а д-ра Богдана Карпачева в „Думці”. Все ж, ініціатором і надхненником цієї, сказавши по-львівськи „пацалих”, був ніхто інший як преславний Галактіон Чипка, він же в цивільному житті ред. Роман Купчинський, що „являвся” одночасно капітаном футбольної команди Літературного Клубу. З цих кількох рядків шановне читачтво зразу зорієнтується, що це був такий футбол „на гецу” або курам на сміх...

У цьому місці хтось може поставити питання у

справі формальній, чому підписаний вибрав собі таку сміхотворну тему для ювілейного фейлетона?.. А просто тому, що в команді ЛМКлобу він тоді заграв на воротах і вийшов героєм дня, пропустивши ледве два „баняки”! Загальний вислід матчу 2:8 на користь Клубу, але це сталося тільки для того, щоб голі забиті нашими гравицями рахувалися подвійно, ніби в кошківаці... Таку геніальну систему очікування винайшов був вищезгаданий капітан нашої команди. До речі, більшість голів забитих було не нашими, а руками, як у відбиванні. За нашу руку — суддя диктував „карного” до „Думки”, і напевно. Панове-судді теж брали активну участь у цій грі, а покійний пан директор Конашевич забив навіть одного голя!

У той час, коли я борюся, як дикий лев, на воротах, мій незабутній опротив Коля Понеділок, вірно стояв при мені на „боку”, але трапилось йому такий ексидент, що замість багатьох копунів якусь цеглину, чим пошкодив собі ніжку. Зразу вибігли на грище санітари з ношами і потаскали його до амбуляції (теж „на гецу”, розуміється). Ще пригадую таку деталь: на асфальтовому полі, в холодку стояла бочка з пивом. Хто з гравців трохи притомився, залишався бачон у спокою, а сам стартував до бочки, щоб зачепити футбольну душу...

Було ще безліч інших цікавих заграв, у загальному непрактованих ані в футболі, ні в бейзболі, ані в кічці... Але я сподіваюся, що хтось з учасників того історичного змагу, як наш дорогий пан Льоньо Крушельницький, пригадає собі і моменти і доповнить своїми завагами оце й мій скромний репортаж — тільки один листок на лавровий вінок з нагоди славного ювілейного хору „Думка”.

Ікер

Марта Тарнавська

„ЧОРНА ПАНТЕРА” І ЧОРНА

ПЛЯМА НА СОВІСТІ

фліктів у драмі „Брехня” перекується із поняттям „mendacity” в драмі Теннісе Білліяма „Cat on a Hot Tin Roof”; багато подібностей між Винниченком і західними письменниками-екзистенціалістами.

Яка шкода, що Винниченкові твори не перекладено на англійську мову. Він у свій час мав шанс здобути доступ до широкого світового читачого ринку. І це чин не єдиний український письменник, що міг був справді промостити шлях українській літературі до чужого читача! Це майстер, яких у нас мало: без всяких знижок для публіки, без крапок над „і”, без дигресій. Авторська філософія втягнена в композицію твору, в дію, в діалог. Як тонке розуміння психології людини! І яка ошадна модерна манера стилію і композиції. Аж дивно: звідки такий автор у нас взявся? Це питання ставив уже був Іван Франко ще в 1907 році. Але куди боліше і важливіше своєю актуальністю питання, що його поставив в Україні Іван Дзюба: як бути українській літературі без Винниченка?

Не люблять і не цінують українці великих своїх людей. Кожного, хто вибивається понад рівень мас; хто має іншу власну думку, хто не є взором моральності для пересічного обивателя та його малолітніх дітей — або пробують стягнути вниз до власного рівня, або просто „виключають” — з літератури, з історії культури, а то й з нації.

Хто винен у тому, що Винниченкові невідомий кільком поколінням українських читачів? Що молоді читачі невідомі того, якою захоплюючою може бути лектура українською мовою? Що назавжди втрачено шанс пробити вікно у світ українській літературі багатотражним виданням англійськими перекладами Винниченка? Що українські професійні й аматорські театральні ансамблі не ставили драм Винниченка? Хто заподіяв такий каригідний злочин українській культурі? Хто зробив таку кривду своєму поколінню?

Сьогодні тільки частинно можна це це зловити і відпокутувати. Втрачено вже цілі покоління читачів, що його поставив в Україні Іван Дзюба: як бути українській літературі без Винниченка?

не прочитавши ні однієї його книжки. Щойно в Америці поклали мені в руки такі книги, як „Записки кирпатого Мефістофеля”, „Нова заповідь” та пізніше видані повісті і оповідання. І тільки цього року, після Винниченківського семінара УВАН літом у Гантері, я мала змогу за допомогою проф. Григорія Костюка позичити і прочитати деякі видання літературної давності. Бо твори Винниченка — ті, що ними він здобув собі був всеаропацьку славу, — сьогодні зацікавленому читачеві доступні майже виключно із архівів.

Для читача, що романи Винниченка і живих життєвих контрверсій знаходив досі лише у чужій літературі, твори Винниченка — це справжнє відкриття. Ідеї відчуження у романах „Посвій”, „Божий” нагадують Альберта Кам'ю і концепт „алієнації” — такий поширений тепер і в красном письменстві, і в науковій літературі; брехня в ім'я залягання між-людських кон-

раючи із собою скриньку з корінням, або пляшку із пахощами. Мужина міг вийти з дому, маючи при собі, як лік яєчка саранчі, зуб шакала, чи гвіздок, вибитий з хреста розп'ятого людини... Якщо хто помер в шабес, йому не можна замикати очі, бо тоді власна душа залишає тіло. Коли ж хто в такому випадку помер лому замикав очі — винен злочину пролиття крові... У шабес, жид, вийшовши з дому, може пройти тільки один кілометр на нашу м'язу. Були приписи як зав'язати і розв'язати вузлик, як запалювати лампу (світільник на олію), писати разом дві літери абуки і т.п.

Сорок років перед Христом у Палестині, як малій провінції, був королем Ірод Великий. Посадив його на трон Рим, і зате вимагав трьох років служби в легіонах. Ірод був дуже амбітний і жорстокий. Одружився з Міріам, і коли вона йому породила двох синів, казав її замордувати разом із дітьми. Замордував кількох членів своєї родини із за капризу чи підозріння. Сам Ірод одружувався десяти разів. Цезар Август казав — безпечніше бути свинєю Ірода як його сином.

Тоді прокуратором у Па-

раїні Іван Дзюба: як бути українській літературі без Винниченка?

Не люблять і не цінують українці великих своїх людей. Кожного, хто вибивається понад рівень мас; хто має іншу власну думку, хто не є взором моральності для пересічного обивателя та його малолітніх дітей — або пробують стягнути вниз до власного рівня, або просто „виключають” — з літератури, з історії культури, а то й з нації.

Хто винен у тому, що Винниченкові невідомий кільком поколінням українських читачів? Що молоді читачі невідомі того, якою захоплюючою може бути лектура українською мовою? Що назавжди втрачено шанс пробити вікно у світ українській літературі багатотражним виданням англійськими перекладами Винниченка? Що українські професійні й аматорські театральні ансамблі не ставили драм Винниченка? Хто заподіяв такий каригідний злочин українській культурі? Хто зробив таку кривду своєму поколінню?

Сьогодні тільки частинно можна це це зловити і відпокутувати. Втрачено вже цілі покоління читачів,

що перестали читати українською мовою, а перекладами Винниченкових творів сьогодні не зрозуміють вже того враження, яке могло зробити 60, 50, 40 років тому. Честі і добре ім'я цілої громади рятують до історії голова Винниченківської комісії УВАН Г. Костюк. Вр'ятувавши архів Винниченка, опрацьовуючи цей архів, втаюючи до праці щораз то нові наукові сили та популяризуючи творчість Винниченка конференціями, лекціями та виданнями, Г. Костюк реабілітує не Винниченка, а українську громадськість, що цього письменника вилучила і довгі роки саботувала.

Лідія Крушельницька виявила подвійну відвагу, підготувавши із своїми студіями виставу драми „Чорна пантера і білий ведмідь”. Вперше від часу приїзду нової еміграції (а може і

взагалі вперше в Америці?) з'явилася на українській сцені драма Володимира Винниченка. І замість безпроблемної нудоти патетичної декламації, що не має ніякої причетності до реального життя (і яку доводиться часто слухати), раптом пролунала зі сцени жива пульсуюча контрверсія: конфлікт не лиш між мистецтвом і родинним обов'язком, але і такий актуальний сьогодні серед молодих подруж — конфлікт між егоїстичним самозадоволенням і посвятою для наступного покоління.

Контрверсійний автор і контрверсійна тема — в суспільстві, де слово „контрверсійний” має негативні конотації, де не розуміють, що відсутність усякої контрверсії — це стерильність, стагнація, смерть.

(Закінчення на стор. 4)

Михайло Кучер

ПАЛЕСТИНА ЗА ЖИТТЯ ХРИСТА НА ЗЕМЛІ

Палестина — це країна, де жив помер на хресті і воскрес Христос, — це окремішній жидівський світ з Єрусалимом святим містом.

Жиди за життя Ісуса на землі були людьми спокійними, але відважними, дуже вразливими, з великим почуттям народної спільноти. В часі Останньої Вечері Палестина була частинною римської імперії. Побутово Палестиною керували жиди, прокуратори, а король Ірод, та прокуратор Пилат, який відповідав за країну перед Римом.

Коли Ісус прибув до Єрусалиму на Останню Вечерю, він знав, що ті, хто тоді керував Палестиною, разом з Юдою, відповідали за його процес, терпіння і смерть, і на них впаде відповідальність.

Палестина — край маленький, довжиною у 240 кілометрів, шириною у 120

кілометрів. Ця країна була настільки мала, що адміністративно Рим прилучив її до іншої своєї провінції, Сирії. Нарід уживав три говірки. Населення — біля трьох мільйонів душ. Земля — переважно глиняна, підсоня-підтропичальна. Температура в Єрусалимі доходила найвище до 30° Цельсія, а в Єрихоні до 50°. До щі випадає 630 мм річно, вони, як правило, раптові, з громом. Населення було бідне і навіть не мало грошей копати криниці. Криниці були тільки в містечках та містах. Воду жінки носили в глечиках на голові. Палестина мала дуже мало лісу, дерево ввозили і воно було дороге. На горбах росли кипариси, кедрі, морви, олійні дерева. Всі будови були камініні з м'якою вапняку. Пастухи робили собі мешкання у печерах у скелях. Видовбували печери. Замість дверей присували

двері, як у Єрусалимі. На утримання храму плачно річно

доводу великий камінь, що хоронив від вітру та дощу і вказував, що тут живуть жиди. Збіжжя сіяно на низині та схилах горбів. Римляни охоче купували палестинські овочі і платили за них дорожче. Здомашній звірять були тут осли, собаки, вівці і кози. У горах водилися дикі звірять — медведі, леви, гієни, шакалі і кози. Жиди не любили собак і вживали їх тільки для охорони отар. У Єрусалимі було дуже мало собак. За покусання людини були гострі кари, що їх платив власник собаки. Кури були малозначні. Жиди були привчені до голубів, голуби жили і звичайно продавали на жертьві. Хліборобство було на низькому рівні. Орано волами, плуг був дерев'яний з залізним кінцем. Сіно руками. Жали серпами крем'яними, або залізними.

Жид був завжди чисто відчужений, замкнений у собі. На чужині свою розлуку з Єрусалимом уважав тимчасовою і був пригноблений. Не служив у війську, яке воювало у шабес. Часто воля смерть чин виконання наказу, що суперечив праву його народу.

Центром життя була святиня у Єрусалимі. На утримання храму плачно річно

одина шекель від душі. Тодішній шекель мав 220 грамів срібла. З одного боку монети був напис — „Священний Єрусалим” і келих з манною. На — другому боці лелія з написом — „Буду як роса для Ізраїля, рости буду як лелія”. Римляни, щоб заступити єрусалимський шекель, пустили в обіг іншу монету, свій шекель. Він мав 120 грамів золота. Побожні жиди уникали ці монети брати в руку, бо на них був напис: „Цезар Август, син богів, батько свого краю”.

Палестина мала теокричний устрій, тому святиня (храм) була одночасно релігійним центром, королівським палацом і найвищим трибуналом.

Добрим жидом було нелегко. Навчання провадилося усно, а це приводило до непорозуміння. Сам текст Права передавався вільно, без змінал, але інтерпретація була різна і залежала від того, до якої школи рабинів належав учитель.

Мужчина в шабес не міг вийти з дому в саидлах із гвіздками, на підшві, або не міг вийти в одному саиді, хіба що мав одну ногу поранену. Не міг вийти з дому в пантері, або шоломі на голові. Жінка не могла вийти з дому в шабес, заби-

раючи із собою скриньку з корінням, або пляшку із пахощами. Мужина міг вийти з дому, маючи при собі, як лік яєчка саранчі, зуб шакала, чи гвіздок, вибитий з хреста розп'ятого людини... Якщо хто помер в шабес, йому не можна замикати очі, бо тоді власна душа залишає тіло. Коли ж хто в такому випадку помер лому замикав очі — винен злочину пролиття крові... У шабес, жид, вийшовши з дому, може пройти тільки один кілометр на нашу м'язу. Були приписи як зав'язати і розв'язати вузлик, як запалювати лампу (світільник на олію), писати разом дві літери абуки і т.п.

Сорок років перед Христом у Палестині, як малій провінції, був королем Ірод Великий. Посадив його на трон Рим, і зате вимагав трьох років служби в легіонах. Ірод був дуже амбітний і жорстокий. Одружився з Міріам, і коли вона йому породила двох синів, казав її замордувати разом із дітьми. Замордував кількох членів своєї родини із за капризу чи підозріння. Сам Ірод одружувався десяти разів. Цезар Август казав — безпечніше бути свинєю Ірода як його сином.

Тоді прокуратором у Па-

лестині був Пилат Понтийський, людина середнього віку. Він нічим не визначався, крім амбіції. У Римі напевне був купцем чи дрібним урядовцем. Був дуже задрісний на привілеї свого уряду. Становище дістав завдяки протекції своїх жінок, Клавдії Прокулі. Клавдія мала товариські амбіції і часто робила прийняття у себе в палаці. Шанувала римських богів, обожнювала цезаря, але практикувала також жидівський культ. Пилат був атеїст, у римських та ніяких інших богів не вірив. Імператор дав Пилатові право „іос гляді” — давати вирок смерті. До диспозиції Пилат мав три римські легіони. Жидиам Пилат погорджував і право „іос гляді” уживав згідно із своїм капризом. Коли по дорожував по землях Палестини, мав охорону в силі одної когорти — „п'ятсот легіонерів. Ця когорта на наказ Пилата біла і мorduвала незадоволених жидів. Пилат був інтелігентний, але свариливий; любив дразнити людей і їх висміювати, у розмові був блискучий.

Від Пилата Рим вимагав, щоб він правив по-батьківськи, а за свою діяльність відповідав перед легатами Сирії. За Пилата жиди були звільнені від служби в легіо-

нах. Жиди не можна було покликати до суду в шабес. Римські легіони на своїх прапорах не могли мати образу цезаря. Для Палестини були окремі гроші. Голову цезаря на монетах замінено емблемами. З Іродом у Пилата були напружені відносини. Зрештою, тому не можна дивуватися, бо Ірод шпигував і доносив Римові про всі хитби римських адміністрацій в Палестині. Жиди також не все були задоволені діяльністю Пилата, зокрема поставанням води до Єрусалиму і зробили з цього приводу демонстрацію в Єрусалимі. Пилат наказав групі легіонерів передостатитися у жидівську одіж і піти на демонстрацію. Легіонери виконали наказ і в заплі вбили кількох жидів. Доля хотіла, щоб вбиті не були мешканцями Єрусалиму, це були прохачі з іродової Галілеї. Після того непорозуміння поміж Пилатом та Іродом це побились.

У єрусалимському храмі урядовав Синедрион. Ця інституція постола кілька століть перед Христом. У склад Синедриону входили жерці, сcribes і старші віком з народу. Ірод все був у конфлікті з Синедрионом і перед смертю наказав замордувати кількох членів

„Чорна пантера...”

(Продовження зі стор. 2)

Але відвага Л. Крушельницької ще й чому іншому. Винниченко психо-логічна драма — річ незвичайно складна, навіть для першого професійного театру. Вона вимагає і творчої інвенції режисера, і незвичайно тонкої інтерпретації складних характерів головними акторами. Ставити таку п'єсу з молодими студійцями, що для них звичайне поправне володіння мовою є вже само по собі великим подвигом і досягненням — це своєрідне донкіхотство.

Факт, що постановка не лиш не „провалилася”, але й здобула „гарроп” з публікою, що вона не лиш змілю й ефективно донесла до глядача цікавий твір великого, але незнайомого письменника, але й дала публіці велике вдоволення та стимул до безконечних дискусій. — треба вважати невеличким українським „чудом” та справжньою громадською та мистецькою перемогою Л. Крушельницької.

Гарвардський науковець повернувся з Європи

Кембрідж, Масс. (ФКУ) — Д-р Франк Сисин, професор історії України в Гарвардському університеті, повернувся з Європи, де він перебував впродовж цілого минулого року в науковому відраженні. Він затримався довше в Римі та в Англії, одержавши стипендію від американської Ради наукових товариств. Друга стипендія уможливила його поїздку до Польщі для праці в бібліотечі й архівах Ягеллонського університету.

Проф. Франк Сисин

ня національних держав по Першій світовій війні, часи Другої світової війни та повосні політи. Другий його курс присвячений історії України від XVIII століття до сучасних днів.

Восінньому семестрі цього року темою курсу проф. Сисина буде: державне будівництво та націоналізм у Східній Європі в XIX та XX століттях; порівняння цих і процесів серед поляків, чехів, словаків, мадярів, українців та інших національностей. Обговорює розпад імперій і повстання.

Вступайте в члени УНС!

До всіх Членів
Упаду Платового Сеніорату

БУЛАВА ГОЛОВНОЇ БУЛАВНОЇ

повідомляє, що

ЗАКІНЧЕННЯ СВЯТКУВАНЬ
ЗОЛОТОГО ЮВІЛЕЮ УПС

відбудеться

в днях 9-го і 10-го травня 1981 року
на Оселі УНС Союзу в Кергонксоні, Н. Й.
рівнобіжно з ХУ Крайовим Платовим З'їздом ЗСА.
Промимо всіх Членів УПС прибути якнайчисленніше.

Вже в розпродажі!

Квітка

Довго очікувана грамофонова платівка
Квітки Шисик.

Чудова збірка улюблених народних пісень
в новому надзвичайному опрацюванні.

Вже можна набити в Українських
кранціях.

Інформуватися KMC Records,
76 Minuteman Road,
Ridgfield, CT 06877
(203) 438-0001

Нова серія картин

Катерини Кричевської-Росандіч

Мисткиня Катерина К. Росандіч закінчила монументальну працю над новою серією картин, змістом яких є „Старовина України”. Збірка складається зі сорока картин, мальованих в більшості гвашом, вісім олій і пастель та однієї акварелі. Про свою працю мисткиня пише так: „Мене завжди цікавила історія і особливо історія мистецтва. Ідея створити односторонню виставу — „Старовина України” — визрівала поступово.

Подорожуючи по Європі, я часто спостерігала, як кожна країна пишається своєю старовиною. Часом справді, часом безпідставно. Я часто думала, як фактично мало ми, українці, на Україні і ті, що розвіяні по світу — знаємо про мистецтво старовини нашої батьківщини. А знати про цей мистецький доробок нашої культури є варто і пишати ся є чим.

Готуючи цю виставу, я мала на думці три цілі: спочатку я хотіла звернути увагу глядача звагалі на величезне багатство мистецьких форм, створених українськими майстрами старовини. Слідуюче — нагадати багатьом глядачам про давню небажену, можливо, забути місію сивої старовини. Наприклад — Путівль, де в XII сторіччі там десь стояла Ярославна і плакала, чекаючи на князя Ігоря, який пішов в нещасливий похід на половців. Або про легенду струківської церкви в Карпат.

АНГЛІЙСЬКА КОРОЛЕВА Єлисавета II відвідає восени цього року Срі Лянку, колишній Цейлон. Її відвідини пов'язані з великими урочистостями з нагоди 50-річчя здобуття жінками Срі Лянки усіх прав. В ніякій країні дотепер не існувало подібних річниць так урочисто, як це тепер робить Срі Лянка.

Відбувся з'їзд...

(Продовження зі стор. 1)

вчання нових Владик. Господарка з фінансового боку була дефіцитна. Відділи повинні бути краще і частіше інформовані. В журналі повинна бути краще заступлена англійською мовою частина.

На питання відповідали: уступаючий голова д-р Б. Лончина і поодинокі референти. Контрольна комісія подала внесок на улічення абсолютній для уступаючої Управи, який учасники підтримали.

В імені Номінаційної комісії д-р В. Маркус оголосив листу кандидатів до Управи на чергову календію, яку обрано в наступному складі: голова — Б. Лончина; члени: В. Пушкар, О. Березницька, А. Блюй, М. Галів, Р. Данилевич, В. Колочин, М. Кунинський, В. Папіж, Анатолій Ромаха, Ярослав Крижак, Ірена Ясіньська, Володимир Баран і Р. Гайда.

Контрольна Комісія: Павло Джуль, Я. Пастушенко, Володимир Гуналіський, Теодор Крочак, М. Барусевич.

Товариський суд: Юрій Старосельський, Володимир Сенсак, Олександр Кунинський і Василь Шуя. Рада Мирян: Р. Осінчук, В. Качмар, Р. Смик, Мирослав Мичковський, Дарія Кузик, Володимир Бачинський, С. Тим'як.

Ред. Р. Данилевич зачитав резолюції, які з незначними доповненнями і поправками прийнято.

Гість з Риму о. д-р Дм. Блажейовський виголосив слово про проблеми українського Патріархату та зорганізованого мирянського патріархального руху. Промовець зробив наголос на особливо важливу працю Українського Патріархального Товариства, яка мала незаперечний вплив на позитивний розвиток подій в Українській Католицькій Церкві.

Після з'їздових нарад учасники того ж дня у шкільній залі при 159 Джермейн вулиці відбулася спільна вечірка делегатів з'їзду з представниками українських організацій і громадянством міста Баффало, в якій взяло участь коло 250 осіб.

Оксана Березницька привітала учасників словами:

Так, також показати, як сиділо сонце за Київськими горами, і над Видубицьким монастирем стелиться вечірня тиша. Як на протязі 900 років створювався ансамбль Печерського монастиря-Лаври, який за красою архітектури, за яскравим кольором є шедевром українського мистецтва. І останнє — розуміючи, що мистецтво має міжнародну мову і є культурним об'єктом кожного народу, мала ціль була показати нашим дітям, народженим поза Україною, і залишити їхнім дітям хоч малий візирець здобутків їх української спадщини.

Мисткиня вперше знайомить шанувальників мистецтва зі своєю новою серією образів на виставі в Едмонтоні, яку організує Софія Скрипник у дні 1-го, 2-го та 3-го травня цього року. Відкриє виставку проф. Іван Кейван.

Відбулися збори 371-го
Відділу УНС в Ірвінгтоні

Дня 28-го березня у залі Українського Народного Дому в Ірвінгтоні, Н. Дж., відбулися річні збори 371-го Відділу „Запорозька Січ”.

Збори відкриває голова Відділу Стефанія Стеців, яка привітавши присутніх, а зокрема голову пасейської Округи УНС Союзу Івана Хомка і секретаря Василя Марушак, запросила присутніх встати і вішанувати померлих членів, як також задала, що трагічно згинув контролер цього Відділу св. Юрій Литвин. Вона подала порядок нарад, який прийнято. Відтак голова передала вибір президії, до якої увійшли: інж. Богдан Мак, голова і Юліан Баранюк, секретар.

Відчитаний секретарем протокол з попередніх річних зборів прийнято без поправок. Звернувшись до звіту Управи й Контрольної комісії, Звітуючий, голова Стефанія Стеців, заявила, що в минулому році Відділ придбав 16 нових членів, так що стан членства на 31-го грудня 1980 року був такий — 282 особи і 70 осіб молоді, разом 352 членів. Голова була в контакті зі секретарем і погоджувала всі справи, зв'язані з Відділом. Також сказала, що вже десятираз відвідував Союзний День в Бавнд Бруку, де з членами нашого Відділу брала участь кожного року, і своєю працею спричинилась до успіху Союзних Днів. Закінчуючи звіт, голова подякувала Управі і Контрольній комісії за співпрацю і побажала секретареві далі успіхів у прислужуванні нових членів.

Фінансовий секретар Юліан Баранюк поінформовав про стан членства Відділу і задала також про Союзний День, в якому разом з іншими членами Відділу брав активну участь. Подякував тим, які працювали під час Союзного Дня, а саме:

Н.Н.

ПОДЯКА

З Воли Всевишнього, заосмотренний Найсвятішими Тайнами, відійшов від нас
Невіджалуваний, Найдорожчий
МУЖ, БАТЬКО І ДІДУСЬ

бл. п.

Д-р ІВАН КОЗІЙ

Щею дорогою дякую о. М. Олешкові за відправлення Панахиди. Хорів Славути під диригентурою п. дир. Юрія Яримовича, за співа похоронному заведенню.

Голові Головної Управи Українського Лікарського Товариства д-рові Мирославу Харкевичеві за прощальні слова і заступників голови місцевої Лікарської Управи д-рові Юрієві Процикові, п. Романові Завадовичеві щиро дякую за роблення знімок в каплиці і на цвинтарі.

Щиро подяка Паням Католицької Акції за відмовлення верниці при домовині Покійного.

Панам докторам Харкевичеві, Дачишнікові, Мацюкові, Щербанюкові, Ткачукові п. інж. Кецаплі і кузенів І. Приймів за несення домовини.

о. Прелатові Леському за відправлення Служби Божої і похоронних відправ на цвинтарі.

Дякую рівнож всім Знайомим, Приятелям і Родині за присутність в каплиці і на цвинтарі.

На ПАТІРІАХАЛЬНИЙ ФОНД зложили:

100.00 дол. — д-р П. І. Д. Грицеліак;
25.00 дол. — п. Добровольський;
20.00 дол. — п. Муля;
15.00 дол. — пп. Семанчук і Матвішин;
по 10.00 дол. — п. Ткачук, Фриколін, Л. Ліскевич, п. Гула, д-р А. Кецапа, п. Грушків, Дікий, п. Горалевський і Скірка, Дікий, З. К. Гурі.

На СЛУЖБИ БОЖІ:

д-р Г. Г. Щербанюки, д-р І. М. Іванців, д-р П. І. Д. Пундій, п. І. Д. Менцінські, інж. Р. І. М. Кецаплі; Д. П. Моцюк, д-р А. М. Мацюрак, п. В. Стецишин, А. Прийма, п. Ю. М. Малецькі, п. Е. І. Дачишин, п. О. О. Малич, Р. М. Юлейн, М. Мушак, п. Щельовський, І. О. Приймів, Е. М. Климович, М. Приймів, Ф. Оскін, М. Олшанський, М. Олшанська, Католицька Акція.

Моїм приятелям п. інж. Кецапам, д-рові Грицеліакам, д-рові Мацюракам, д-рові Щербанюкам, кузенам Приймам щиро дякую за відвідування мене і слова розради в мої великий горе.

Щиро дякую за листові і телефонічні слова співчуття. Молодим Паням Товаришам моїх доньок п. О. Ванджурі, п. Н. Завадович, п. О. Оршикевич за приготування гостини.

П. д-рові Харкевичеві дякую щиро за опіку в часі короткої, а тяжкої недуги мого Чоловіка.

Дякую за дати на цілі, Служби Божі і квіти. Похоронному заведенню п. Музики дякую за сумлінне переведення похорону.

Нехай Всевишній винагородить Вас сторицею, а нашому дорогому Мужеві, Батькові і Дідусеві, нехай легкою буде американська земля.

Опечалені горем -
дружина — МАРІЯ
з ДІТЬМИ І ВНУКАМИ

Замість квітів на свіжу могилу
бл. п. Ярослава Колодія
складаю 50.00 доларів
на ФОНД КАТЕДРИ УКРАЇНОЗНАВСТВА в ГАРВАРДІ
Ст. Петербург, Фла. Осипа МИХАЙЛЕНКО

ПОДЯКА

З Воли Всевишнього, дня 2-го квітня 1981 року,
ненадіжно відійшов від нас у Вічність
наш Найдорожчий
МУЖ, БАТЬКО, ДІДУСЬ І БРАТ

сл. п.

ВАСИЛЬ ПЕТРИК

Ми не є в силі висловити Всім нашу найсердечнішу подяку, які старалися облегшити наше несподіване горе.

Хоч частинно постарався, зложити щирісердечну подяку, а саме:

Всесвітньому о. Петрові Липин, Всесвітньому о. Юрієві Воршаків, о. помічників за відспівання Поминальної Служби Божої і Парастасу, за прощальні зворушливі слова в церкві, та відправлення Покійного на місце Вічного Спочинку.

Щиро сердечно дякую п. Мих. Ковачукові і п. Вол. Курчинському, за співа під час Служби Божої і Панахиди.

Щиро сердечно дякую всім тим, що зложили на Служби Божі, вінки, квіти і вислови співчуття.

Велике і щире спасибі всім Високочованим Паням Союзу Українок 13-го Відділу, які зайнялися приготуванням трини.

Від щирого серця дякую Дорогій пані Марії Венчак і пані Анні Візник, які так багато причинились до приготування поминального обіду.

Дякую всім Паням і Панам, що чим небудь причинились до звеличення поминалки.

Щиро спасибі Дружам, що несли домовину і відпровдили свого Друга аж до кінця його земної стежки.

Хай Всевишній Господь нагородить усіх Вас своїми щедрими ласками.

В глибокому смутку —

РОДИНА

ІНСТИТУТ ДОСЛІДІВ ВОЛИНИ

у Вінніпезі, Канада

ділиться з усім своїм Членством і своїми Прихильниками та всіма Волинцями сумною вісткою, що 2-го березня 1981 року упокоївся в Міннеаполісі, Мінн., США

сл. п.

Д-р МИХАЙЛО ДАНИЛЮК

довголітній член, співробітник і щедрий жертводавець

Інституту Дослідів Волині.

Родині Покійного висловлюємо глибоке співчуття.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Управа ІДВ

Вшановуючи пам'ять Дорогого Швагра і Вуйка

нашого Незабутнього ДАДИ

сл. п. інж. БОГДАНА РАКА

у Сороковий день його переходу у вічність

складаємо 100.00 доларів

на „ПІСАНКУ” УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ

в Нью Йорку, Н. Й.

Стах, Марта й Андрій ЯРОШ

В світлу пам'ять

інж. Богдана (Даді) Рака

на УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ в НЬЮ ЙОРКУ

зложили:

Іванна і Роман Бабяк	\$ 25.00
Ярослава і Ярослав Рубель	25.00
Марта і Роберт Топієлі	25.00
д-р Богдан Бабій	20.00
Ірена і Іван Мокрієвський	20.00
Ліда і Володимир Гладі	20.00
Ірена і Ярослав Щербанюки	20.00
Ірена Гладка	15.00
Разом	\$170.00

ПОДЯКА

Дня 2-го грудня 1980 року відійшов у Вічність

бл. п.

ІНЖ. АНАТОЛЬ ВАСИНЧУК

Щею дорогою складаю сердечну подяку Пресвященному Владиці Григорію за відправлення урочистої Панахиди та всім Присутнім за їх участь та молитви.

Також щиро дякую Приятелям з Канади, що замовили Панахиду у сороковий день смерті Покійного, а зокрема п. З. Бобовинович, що ласково тим зайнявся.

Особлива подяка належить Товариству Українських Інженерів за вислови співчуття, а зокрема п. інж. Я. Струтинському за труд у зібранні пожертв на пам'ять Покійного.

З глибини серця дякую всім Приятелям та Знайомим за численні вислови співчуття та моральну підтримку у нашому горю, як також пожертв у пам'ять Покійного.

Д-р ІРИНА ВАСИНЧУК з РОДИНОЮ

Субота, 9-го травня 1981 р., год. 7-ма веч.
La Salle College Union Theatre
20 Street and Olney Avenue, Philadelphia, Pa.

Квітки: Cosmos, Clon і при касі

Український драматичний ансамбль з Торонта „ЗАГРАВА” представить під спільним заголовком

„ЄВШАН ЗІЛЛЯ”

Авторства: В. Софронюва-Левницького й Ікери

Режисер: Юрій Бельський

ЛЮБИТЕЛІВ ТЕАТРУ ЩИРО ЗАПРОШУЄТЬСЯ НА ЦЕЙ ВЕЧІР САТИРИ.

Неділя, 10-го травня 1981 р., год. 4-та по пол.
Stuyvesant High School
при 15-й вул., між 1-ою і 2-ою Авенюями в Нью Йорку

Квітки: АРКА, ЕКО і при касі

У ПЕРТ АМБЮУ ВІДПОВІДАЮТЬ ФІЛЬМОВИЙ ФЕСТИВАЛЬ

Перт Амбой, Н. Дж. — Три нагороджені фільми українського відомого продюсера Славка Новицького буде висвітлено тут в середу, 22-го квітня для української громади й для приїжджених гостей. Показ фільмів: „Віви в дереві“, „Безсмертний образ“, „Писанка“, розпочнеться о 8-й годині вечора в залі Українського Народного Дому при 760 State St. Perth Amboy, N. J. Вступ для дорослих 1 дол., для дітей — 50 центів. Імпресу спонсорує Український Культурний Клуб, що діє при 155-му Відділі Українського Народного Союзу. По додатковій інформації слід звертатися до Меланії Лоренс на число телефону: (201) 738-7224.

Пресовий Фонд „Свободи“

На цьому місці друкуємо імена тих ВІС. Громадян, що надіслали свою пожертву на фонд „Свободи“ та її видань: англословянського „Українського Тижневика“ і дитячого журналу „Веселка“, і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

Л И С Т А Ч И

Блаженніший Митрополит Андрей, Вінніпег	\$ 27.00	П. Волошин, Філадельфія	2.00
В. Назаркевич, Гартфорд	24.00	Р. Гарас, Бетлегем	2.00
М. Северин, Бронкс	17.00	М. Горбач, Томс Рівер	2.00
д-р В. Лотоцький де Велігост Муральто, Швайцарія	12.00	В. Горчаковський, Денвер	2.00
Ю. Дукевич, Торонто	12.00	Ю. С. Губчак, Чикаго	2.00
Р. Курілас, Репід Сіті	12.00	Д. Галонзика, Рослін-дейл	2.00
Р. Куціль, Рочестер	12.00	Д. Геч, Норт Плейнфілд	2.00
Я. Д. Стахів, Ель Кагон	12.00	С. Глут, Клівленд	2.00
В. Барабаш, Гартфорд	10.00	О. Даниш, Сетл	2.00
І. Бекерський, Таксидо	10.00	І. Дайчаківський, Етотік	2.00
В. Вронський, Грін-ловн	10.00	М. Деса, Омага	2.00
Я. Падлавська, Коледж Парк	10.00	І. Дюк, С. Кетринс	2.00
д-р Г. Шиманський, Торонто	10.00	Л. Домазар, Торонто	2.00
Г. Висоцький, Іст Гейвен	7.00	А. Дорошенко, Чикаго	2.00
М. Волошинський, Монреаль	7.00	П. Еванс, Лорейн	2.00
М. Гурайтченко, Ньюарк	7.00	М. Івашків, Бріджпорт	2.00
В. О. Демчук, Вирк	7.00	В. Зигайло, Нью Йорк	2.00
д-р Т. Б. Залуцький, Аделфі	7.00	З. Жолнерчук, Свінсен-сід	2.00
С. Янковський, Вінніпег	7.00	М. Кінацька, Нью Йорк	2.00
В. Ніцук, Балтимор	5.00	В. Кіста, Юніон	2.00
П. Павленко, Евергрін Парк	5.00	П. Кіслів, Джексон	2.00
К. Шонік, Русич, Нью Йорк	5.00	П. Кіслів, Джексон	2.00
А. Станко, Лонг Айленд Сіті	5.00	М. Коваліско, Клівленд	2.00
д-р І. Чорнейко, Дандес	5.00	Т. Колісник, Торонто	2.00
С. Демборинський, Міссісауга	4.00	І. Коман, Вовфборо	2.00
В. Жолкевич, Торонто	4.00	А. Косак, Гемтрем	2.00
І. Коноба, Норт Арлінгтон	4.00	С. Кузмік, Стерлінг	2.00
Т. Скоцилак, Торонто	4.00	А. Круцький, Детройт	2.00
П. Шпірля, Ньюарк	4.00	А. Кулинич, Янгстаун	2.00
М. Шумський, Торонто	4.00	Я. Лапач, Нью Йорк	2.00
Д. Лозинський, Нью Гейвен	3.00	І. Левіцька, Нью Йорк	2.00
Н. Стефанія, Філадельфія	3.00	П. Лішак, Янгстаун	2.00
В. Майборода, Вердун	2.50	П. Лопата, Торонто	2.00
В. Ардиновський, Колумбія	2.00	О. Мацішський, Торонто	2.00
В. Водіарський, В. Істон	2.00	Е. Маршалок, Чеддс Форд	2.00
М. Ворис, Тандер Бей	2.00	П. Моренц, Лондон	2.00
Р. Будзій, Детройт	2.00	О. Оленчук, Ровейна	2.00
В. Ваверка, Ст. Леонард	2.00	І. Палій, Йонкерс	2.00
М. В. Волинський, Вад Крощах	2.00	В. О. Паук, Чикаго	2.00
		Ф. Петрик, Левіттаун	2.00
		Г. Рижок, Монреаль	2.00
		Б. Роздільський, Саскатун	2.00
		Н. Рудий, Індіанополіс	2.00
		М. Сенків, Гановер	2.00
		Н. Сиротко, Тандер Бей	2.00
		Р. Хаджай, Віндзор	2.00
		Т. Цеміцько, Монреаль	2.00
		М. Цибильський, Торонто	2.00
		М. Чубко, Ракфорд	2.00
		В. Шапан, Овкідж	2.00
		С. Шендлак, Торонто	2.00
		С. Шендлак, Лорейн	2.00
		М. Яремчук, Берлін	2.00
		Г. Ярименко, Едмонтон	2.00
		Е. Ярош, Кінгсфорд	2.00

Детройт у пошану українського

Музичного вєлетня

У суботу, 28-го березня, відбулася в Детройті за старанням Культурно-Громадського Клубу і Українського Музичного Інституту оригінальна і цікава мистецька імпреса — „Інформації про Альбом на Екрані“ для вшанування пам'яті одного з найвидатніших українських композиторів нашого часу, покійного Станіслава Людкевича.

Вечір відкрив і зложив подяку гостям з Філадельфії д-р Богдан Лончина. Проф. Юрій Оранський з Філадельфії фавою і дбайливо підготував цю цілу імпресу. В підготовці її брало участь багато компетентних мистців.

Оригінальність цього вечора була в тому, що доповідач при допомозі прозірок, коментарів, двох рецензій (Китаїста і Грушевича) і музичних ілюстрацій відтворив у нашій пам'яті велич і красу музики Станіслава Людкевича. Глядачі побачили на екрані знімки наших визначних музиків, поетів, хорів і оперних солістів, і це викликало в численних присутніх слова признання і захоплення.

Зв'язки С. Людкевича з вєлетнями української літератури (Іван Франко), композиторів (Микола Лисенко), численним суспільством.

Кирило Цепенда

Проф. Юрій Оранський і всі, що допомагали йому в реалізації його творчості, заслуговують на найбільше признання і гратуляції. Ця пророблена колосальна праця гідна великої уваги.

У суботу, 28-го березня, відбулася в Детройті за старанням Культурно-Громадського Клубу і Українського Музичного Інституту оригінальна і цікава мистецька імпреса — „Інформації про Альбом на Екрані“ для вшанування пам'яті одного з найвидатніших українських композиторів нашого часу, покійного Станіслава Людкевича.

Вечір відкрив і зложив подяку гостям з Філадельфії д-р Богдан Лончина. Проф. Юрій Оранський з Філадельфії фавою і дбайливо підготував цю цілу імпресу. В підготовці її брало участь багато компетентних мистців.

Оригінальність цього вечора була в тому, що доповідач при допомозі прозірок, коментарів, двох рецензій (Китаїста і Грушевича) і музичних ілюстрацій відтворив у нашій пам'яті велич і красу музики Станіслава Людкевича. Глядачі побачили на екрані знімки наших визначних музиків, поетів, хорів і оперних солістів, і це викликало в численних присутніх слова признання і захоплення.

Зв'язки С. Людкевича з вєлетнями української літератури (Іван Франко), композиторів (Микола Лисенко), численним суспільством.

У суботу, 28-го березня, відбулася в Детройті за старанням Культурно-Громадського Клубу і Українського Музичного Інституту оригінальна і цікава мистецька імпреса — „Інформації про Альбом на Екрані“ для вшанування пам'яті одного з найвидатніших українських композиторів нашого часу, покійного Станіслава Людкевича.

Вечір відкрив і зложив подяку гостям з Філадельфії д-р Богдан Лончина. Проф. Юрій Оранський з Філадельфії фавою і дбайливо підготував цю цілу імпресу. В підготовці її брало участь багато компетентних мистців.

Оригінальність цього вечора була в тому, що доповідач при допомозі прозірок, коментарів, двох рецензій (Китаїста і Грушевича) і музичних ілюстрацій відтворив у нашій пам'яті велич і красу музики Станіслава Людкевича. Глядачі побачили на екрані знімки наших визначних музиків, поетів, хорів і оперних солістів, і це викликало в численних присутніх слова признання і захоплення.

Зв'язки С. Людкевича з вєлетнями української літератури (Іван Франко), композиторів (Микола Лисенко), численним суспільством.

У суботу, 28-го березня, відбулася в Детройті за старанням Культурно-Громадського Клубу і Українського Музичного Інституту оригінальна і цікава мистецька імпреса — „Інформації про Альбом на Екрані“ для вшанування пам'яті одного з найвидатніших українських композиторів нашого часу, покійного Станіслава Людкевича.

Вечір відкрив і зложив подяку гостям з Філадельфії д-р Богдан Лончина. Проф. Юрій Оранський з Філадельфії фавою і дбайливо підготував цю цілу імпресу. В підготовці її брало участь багато компетентних мистців.

Оригінальність цього вечора була в тому, що доповідач при допомозі прозірок, коментарів, двох рецензій (Китаїста і Грушевича) і музичних ілюстрацій відтворив у нашій пам'яті велич і красу музики Станіслава Людкевича. Глядачі побачили на екрані знімки наших визначних музиків, поетів, хорів і оперних солістів, і це викликало в численних присутніх слова признання і захоплення.

Зв'язки С. Людкевича з вєлетнями української літератури (Іван Франко), композиторів (Микола Лисенко), численним суспільством.

У суботу, 28-го березня, відбулася в Детройті за старанням Культурно-Громадського Клубу і Українського Музичного Інституту оригінальна і цікава мистецька імпреса — „Інформації про Альбом на Екрані“ для вшанування пам'яті одного з найвидатніших українських композиторів нашого часу, покійного Станіслава Людкевича.

Вечір відкрив і зложив подяку гостям з Філадельфії д-р Богдан Лончина. Проф. Юрій Оранський з Філадельфії фавою і дбайливо підготував цю цілу імпресу. В підготовці її брало участь багато компетентних мистців.

Оригінальність цього вечора була в тому, що доповідач при допомозі прозірок, коментарів, двох рецензій (Китаїста і Грушевича) і музичних ілюстрацій відтворив у нашій пам'яті велич і красу музики Станіслава Людкевича. Глядачі побачили на екрані знімки наших визначних музиків, поетів, хорів і оперних солістів, і це викликало в численних присутніх слова признання і захоплення.

Зв'язки С. Людкевича з вєлетнями української літератури (Іван Франко), композиторів (Микола Лисенко), численним суспільством.

У суботу, 28-го березня, відбулася в Детройті за старанням Культурно-Громадського Клубу і Українського Музичного Інституту оригінальна і цікава мистецька імпреса — „Інформації про Альбом на Екрані“ для вшанування пам'яті одного з найвидатніших українських композиторів нашого часу, покійного Станіслава Людкевича.

Вечір відкрив і зложив подяку гостям з Філадельфії д-р Богдан Лончина. Проф. Юрій Оранський з Філадельфії фавою і дбайливо підготував цю цілу імпресу. В підготовці її брало участь багато компетентних мистців.

Оригінальність цього вечора була в тому, що доповідач при допомозі прозірок, коментарів, двох рецензій (Китаїста і Грушевича) і музичних ілюстрацій відтворив у нашій пам'яті велич і красу музики Станіслава Людкевича. Глядачі побачили на екрані знімки наших визначних музиків, поетів, хорів і оперних солістів, і це викликало в численних присутніх слова признання і захоплення.

Зв'язки С. Людкевича з вєлетнями української літератури (Іван Франко), композиторів (Микола Лисенко), численним суспільством.

У суботу, 28-го березня, відбулася в Детройті за старанням Культурно-Громадського Клубу і Українського Музичного Інституту оригінальна і цікава мистецька імпреса — „Інформації про Альбом на Екрані“ для вшанування пам'яті одного з найвидатніших українських композиторів нашого часу, покійного Станіслава Людкевича.

Вечір відкрив і зложив подяку гостям з Філадельфії д-р Богдан Лончина. Проф. Юрій Оранський з Філадельфії фавою і дбайливо підготував цю цілу імпресу. В підготовці її брало участь багато компетентних мистців.

Оригінальність цього вечора була в тому, що доповідач при допомозі прозірок, коментарів, двох рецензій (Китаїста і Грушевича) і музичних ілюстрацій відтворив у нашій пам'яті велич і красу музики Станіслава Людкевича. Глядачі побачили на екрані знімки наших визначних музиків, поетів, хорів і оперних солістів, і це викликало в численних присутніх слова признання і захоплення.

Зв'язки С. Людкевича з вєлетнями української літератури (Іван Франко), композиторів (Микола Лисенко), численним суспільством.

У суботу, 28-го березня, відбулася в Детройті за старанням Культурно-Громадського Клубу і Українського Музичного Інституту оригінальна і цікава мистецька імпреса — „Інформації про Альбом на Екрані“ для вшанування пам'яті одного з найвидатніших українських композиторів нашого часу, покійного Станіслава Людкевича.

Вечір відкрив і зложив подяку гостям з Філадельфії д-р Богдан Лончина. Проф. Юрій Оранський з Філадельфії фавою і дбайливо підготував цю цілу імпресу. В підготовці її брало участь багато компетентних мистців.

Оригінальність цього вечора була в тому, що доповідач при допомозі прозірок, коментарів, двох рецензій (Китаїста і Грушевича) і музичних ілюстрацій відтворив у нашій пам'яті велич і красу музики Станіслава Людкевича. Глядачі побачили на екрані знімки наших визначних музиків, поетів, хорів і оперних солістів, і це викликало в численних присутніх слова признання і захоплення.

Зв'язки С. Людкевича з вєлетнями української літератури (Іван Франко), композиторів (Микола Лисенко), численним суспільством.

У суботу, 28-го березня, відбулася в Детройті за старанням Культурно-Громадського Клубу і Українського Музичного Інституту оригінальна і цікава мистецька імпреса — „Інформації про Альбом на Екрані“ для вшанування пам'яті одного з найвидатніших українських композиторів нашого часу, покійного Станіслава Людкевича.

Вечір відкрив і зложив подяку гостям з Філадельфії д-р Богдан Лончина. Проф. Юрій Оранський з Філадельфії фавою і дбайливо підготував цю цілу імпресу. В підготовці її брало участь багато компетентних мистців.

Оригінальність цього вечора була в тому, що доповідач при допомозі прозірок, коментарів, двох рецензій (Китаїста і Грушевича) і музичних ілюстрацій відтворив у нашій пам'яті велич і красу музики Станіслава Людкевича. Глядачі побачили на екрані знімки наших визначних музиків, поетів, хорів і оперних солістів, і це викликало в численних присутніх слова признання і захоплення.

Зв'язки С. Людкевича з вєлетнями української літератури (Іван Франко), композиторів (Микола Лисенко), численним суспільством.

У суботу, 28-го березня, відбулася в Детройті за старанням Культурно-Громадського Клубу і Українського Музичного Інституту оригінальна і цікава мистецька імпреса — „Інформації про Альбом на Екрані“ для вшанування пам'яті одного з найвидатніших українських композиторів нашого часу, покійного Станіслава Людкевича.

Вечір відкрив і зложив подяку гостям з Філадельфії д-р Богдан Лончина. Проф. Юрій Оранський з Філадельфії фавою і дбайливо підготував цю цілу імпресу. В підготовці її брало участь багато компетентних мистців.

Оригінальність цього вечора була в тому, що доповідач при допомозі прозірок, коментарів, двох рецензій (Китаїста і Грушевича) і музичних ілюстрацій відтворив у нашій пам'яті велич і красу музики Станіслава Людкевича. Глядачі побачили на екрані знімки наших визначних музиків, поетів, хорів і оперних солістів, і це викликало в численних присутніх слова признання і захоплення.

Зв'язки С. Людкевича з вєлетнями української літератури (Іван Франко), композиторів (Микола Лисенко), численним суспільством.

Палестина...

(Продовження зі стор. 2)

чайню, продовжувався тільки один день. Вирок на оскарженого залежав від зібраних свідків. Якщо справа була складна — дискутували цілу ніч. При дискусії звичайно панував великий галас. Назва Синедрион походить від грецького слова збори. Членами Ради не могли бути нешлюбні сини.

Значення Ради для самих євреїв було велике і трагічне. Якщо суддя злегковажив рішення Синедриону, йому грозила кара задушення. Але суддю не карано смертю, якщо він злегковажив постанову смерті Ради тільки словом, а в офіційних актах згоджувався з волею Синедриону. Жадну справу не розглядало без свідків, але право брало на увагу тільки звання свідків, а не слова оскарженого. Все такі треба було вислухати обидві сторони. Вироки у справах карних були суворі. В'язниць не було. Найменшим вироком було вигнання з країни. Звичайно уживано кару смерті, виконання — забиття камінням. Виконавцем був натовп. Засудженого виводили на високе місце і зштовхували вниз. Якщо він ще жив, хоч був поранений, його добили камінням.

Крім садуків і фарисейів була ще політична партія — єлети, вживаючи теперішнього терміну — народні шовіністи чи націоналісти.

Населення Єрусалиму різнилося більш-менш сто п'ятдесяті тисяч. Довжина мурів міста мала п'ять кілометрів, а ціла площа 120 гектарів. Місто лежало на висоті 800 метрів над poziomом моря, тому повітря було чисте і холодне. Більшість будівель — камінні. Вулиці вузькі і покручені, повні людей і звірат. Будівлі були безкоштовно ішли одні, наладовані товарами. Верблюда тягнули сані з камінням на будову. На вулицях були крамниці і майстерні. Продавали вино, столярські вироби, взуття, були ковалі і слюсарі, були крамниці з рибом, кравецькі майстерні, були і аптеки. При стінах сиділи писарі і писали людям листи. Вулицями йшли також невольники із великими дошками на грудях, де було написано, кому вони належать. Крім того місто мало сім славних ринків, де продавали залізні вироби, вовну, одяг, полотна, дерево, хліб, ярину та овочі. Вітвірки і четвергі були днями торгів. Ціни на товари визначали місцеві урядовці. Ніхто не міг з конкурентним мотивом продавати дешевше, ані вимагати більше. Харчіни мали досить їжі до вибору як свіжої і соленої риби, смаженої сарани, ярину, різні юшки, овочеві тістечка, вино і єгипетське пиво.

Банкіри позичали гроші на 8 відсотків річно, а також міняли прочанам чужі гроші на єрусалимські шекелі. Палестина вивозила пшеницю, оливу, бальзам, мед, сушені овочі, а ввозила дерево, метали, яблука з Крети, сир, рибу, вино, єгипетське пиво. Вино не вільно було фальшувати.

У кімнатах, де спали, вночі звичайно горів каганець. Хліб ніколи не краляли, а ламали завжди у формі трикутника.

Жиди турбувалися померлими. Невільно було ховати померлих у місті. Кожна родина мала кам'яний гробовець. Після семи років кості вибирали з гробівця і складали в камінному осариумі. По якомусь часі заклали в скриньку в малі урни.

Хати будували з каменю, або з глини. У горах мешкання вилізували в скелях. Мешкання завжди мало одну велику кімнату. Спали часто одягнені. Бідні не мали ліжок і спали на землі на соломі. Доми багатих були з тесаного каменю і стояли п'ятсот років. Бідні мали в хаті тварини — осли чи корову. Запаси їжі тримали на пласкому даху. Крадіж карано смертю. Коли хто вдарив вагітну жінку, що вона породила пердчасно, платив чоловікові грошову кару. Коли ж вдарив вагітну жінку помираю, мусів вмерти і той, хто вдарив. Право забороняло вагітній жінці купатися в гарячій воді, вона мала уникати недозрілих овочів, соленої і жирної їжі.

Навчання дітей було обов'язковим. Звичайно школи містилися у синагогах. Під час навчання учні стояли. Заможні жиди залюбки вивчали природничі науки. Були знані в Палестині засади математики, інженерії. Тодішні жиди розуміли головні правила гігієни. Вони знали, що бруд спричинює хвороби, а хвороби можуть обернутися в епідемію.

Право регулювало як мають одягатися чоловіки і жінки. Шодня жиди ходили босі і тільки на дальшу віддал віддягали сандалі. Тому — це зрозумілий звичай часто мити ноги. Талес носив кожний жид завжди.

Мешканці Палестини їли тільки двічі на добу. М'яса було мало. Їли овочі, фасолі, чечевичу, цибулю, часник. На десерт додавали дактилі, фігі, оливу і різного роду дині. Не вільно було збирати все з дерев. Дещо треба було залишити для бідних.

На свій час Палестина була розвиненою країною. Кожний лікар-жид знав дещо з хірургії. Лікарі розуміли потребу ампутації у випадку гангрені, уміли в'язати артерії, уживали свого роду анестезії при операціях. У Римі на лікарів вчили невольників. Лікування коштувало дуже дорого. Бідних лікували задурно. У Палестині лікарі вживали ланцетів та інші хірургічні знаряддя. В Єгипті тоді робили операції мозку. У басейні Середземного моря лікарі вживали голки для зашивання ран і хірургічні ножички при гінекологічних операціях. Згідно з тодішнім жидівським правом, кожне місто мусіло мати лікарів-хірургів. Палестинські лікарі, мабуть, перші у світі, почали оперувати катаракту. Жиди мали звичай шодня чистити зуби порошком. Робили також штучні зуби, але не цілі щелепи. В механіці знали підйоми, систему блоків, мали водяні млини, знали зубчаті колеса.

Найбільш характерним для жидів було очікування Месії. Такі настрої опанували серце кожного жиди, коли в Палестині перебував Ісус Христос. Кожне покоління вірило, що Месія з'явиться за його життя. Всені твердили, що Месія буде з роду Давида, він з'явиться нагло, без попередження, визволить Ізраїль і зникне, правдоподібно на сорок п'ять днів, потім повернеться і знищить вогнем грішні сили світу. Тоді Ізраїль поверне з усіх кінців світу і буде жити в своїй країні. Постане п'ята монархія світу і стане на місці четвертої, римської. Єрусалим стане столицею світу. Настане воскресення мертвих.

І ось Месія, на загальне здивування, увійшов до Єрусалиму і наряд гукав осанна Синови Давида та вкривав його шлях квітами і пальмовим гіллям. І завжди було так само — жерці храму лютилися з приводу ховання Месії, а наряд хотів чуда на доказ, що це справжній Месія.

Апостоли були побожні, але така риса не була чимось незвичайним. Були це люди не дуже інтелектуально розвинені, дехто з них, можливо, не вмів читати і писати, але всі знали усне Право.

Ріст тодішніх мешканців Палестини був переважно 167 сантиметрів, такого ж росту були й апостоли, але Петро був вищий. Носили білий одяг за тодішньою модою оброблений пурпуром. Усі були бородаті, з довгим волоссям на голові. Волосся не стригли, тому що Право було проти. Тоді стрижня волосся вважалося ознакою легковажності.

Апостоли, які були рибалками, були горді на свій фак в Галилеї, але в Єрусалимі свій фак скривали. Звичайно мали по два імена. Друге ім'я давав їм Христос.

Хати будували з каменю, або з глини. У горах мешкання вилізували в скелях. Мешкання завжди мало одну велику кімнату. Спали часто одягнені. Бідні не мали ліжок і спали на землі на соломі. Доми багатих були з тесаного каменю і стояли п'ятсот років. Бідні мали в хаті тварини — осли чи корову. Запаси їжі тримали на пласкому даху. Крадіж карано смертю. Коли хто вдарив вагітну жінку, що вона породила пердчасно, платив чоловікові грошову кару. Коли ж вдарив вагітну жінку помираю, мусів вмерти і той, хто